No. 2849 Zaterdag 29 Mei 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

De Uitslag der Verkiezingen in Nederland

Over de uitslag der verkiezingen, de meest belangrijke in het staatsbestel van Nederland en zijne gebiedsdelen kunnen we hoogst tevreden zijn.

We laten hier de uitslag volgen, welke de stand der partijen aangeeft in de huidige en vorige Tweede Kamer.

	1937	1933
Rooms. Kath.	31	28
Sociaal. D. A. P.	23	22
Anti Revolut.	17	14
Christ. Hist.	8	10
N. S. B.	4	
Vrijheidsbond	4	7
Vrijznnig Democr.	6	6
Communisten	3	4
Staatk. Ger. Part.	2	3
Christ. Dem. Unie	2	1

Was de nieuwe Kieswet, waaronder de huidige verkiezingen hebben plaats gehad, reeds in 1933 van kracht geweest, dan had in bovenstaande cijfers een duidelijker beeld naar voren kunnen komen als thans.

In feite zou dan blijken dat alleen de Anti-Revolutionnairen winst behaald hebben: Katholieken en S.D.A.P. zouden ook dan reeds het aantal zetels hebben behaald als thans in 1937.

Zoals bij de nieuwe kieswet was verwacht, zijn de grote partijen vooruitgegaan, ten koste van de eenlingen die met de nieuwe Kieswet niet meer door toevalligheden van overschotjes enz. een kans op een Kamerzetel maken konden.

Als gevolg daarvan zijn thans uit de Kamer verdwenen de antipapist Ds. Lingbeek, de Katholieke Scheurmaker Mr. Pius Arts, de ultra-communist Sneevliet, Mr. Vervoorn van de Nationale Boerenpart. en Mr. Westerman van Nationaal-Herstel.

Allen personen om welks heengaan we niet behoeven te treuren.

De 4 zetels van de N.S.B. is wel een heel pover resultaat, en sinds 1935 is deze partij dan ook schrikbarend achteruitgekard.

Had men toen bij de verkiezingen voor de provinciale Staten bijna 8% (7,91) van het totaal aantal stemmen, zodat toen ook de verwachting werd uitgesproken, dat men bij deze verkiezingen minstens 8 zetels halen zou, dan moet het cijfer van 4 zetels in de nieuwe Kamer, niet anders zijn als een grote teleurstelling voor deze partij.

Zij behaalde bij deze verkiezing slechts 4.21% der stemmen.

Het is ontegenzeggelijk het grootste verlies, wat door een der politieke partijen ook maar geleden is. En we kunnen wel zeggen een verdiend verlies, want wat er sinds haar komst in de Eerste Kamer door de N.S.B. is gepresteerd, is zo minderwaardig geweest, en van zo weinig opbouwend karakter, als het Nederlandse parlementarisme in haar geschiedenis nog niet heeft gekend.

Van Duitse en Italiaanse ideologiëen is Nederland niet gediend.

We kunnen dan ook niet anders als Nederland gelukwensen met dit resultaat. Het gezond verstand blijkt gelukkig daar nog verreweg de boventoon te voeren.

Waar de N.S.B. hun stemmen gehaald hebben, blijkt heel duidelijk, het is bij Nationaal herstel en gedeeltelijk bij de Vrijheidsbond en de Christelijk historischen.

Het cijfer 17 is het hoogste wat de Anti Rev. in jaren hebben gehaald.

In 1922 was het 16: maar bij de andere verkiezingen schommelde het om de 12.

Hun percentage klom van 13.21 in 1933 tot 16.39 in 1937.

De machtige invloed van Colijn is wel de hoofdfactor geweest.

En daarbij zijn liberaal gezinde economische politiek, waardoor hij zozeer de liberalen voor zich had ingenomen, dat zelfs in hun verkiezingscampagne door Mr. Wendelaar werd geadviseerd om op Colijn te stemmen.

Dat deze verkiezing blijk zou geven van een vooruitgang van het Anti-revolutionnaire beginsel, mag dan ook niet geconcludeerd worden.

Van blijvende waarde voor de A.R. is deze overwinning niet.

Dat de Christ. Historischen achteruit gaan, spijt ons.

Dat de Vrijheidsbond, de Communisten en de antipapist Kersten (Staatk. Ger. Partij) verloren, is ons welkom.

Zoals door de Katholieken verwacht was, hebben zij hun aantal zetels met drie weten te vermeerderen, maar dank zij het nieuwe Kiesstelsel. De Katholieken blijken keer op keer principiële stemmers te zijn, en de Katholieke Partij kan ook gerust zeggen, dat zij geen stemmen „leent" van anderen.

Na deze stemming doen nu de volgende Katholieken hun intrede in de Kamer.

Kieskring Maastricht.
Hermans, H. G. M.
Droesen, Ir. Dr. W. J.
Truyen, Mr. P. W. H.
Bongaerts, Ir. M. C. E.
Ruys de Beerenbrouck, Jhr. Mr. G.

Kieskringen Den Bosch en Utrecht.
Deckers, Mr. Dr. L. N.
Suring, J. G.
Poll, M. J. van
Teulings, Mr. F. G. C. J. M.
Putt, K. L. H. v. d.
Bajetto, M. L. F.

Kieskring Tilburg.
Moller, Dr. H. W. E.
Steenberghe, Mr. M. P. L.
Kuiper, C. J.
Serrarens, P. J. S.

Kieskringen Amsterdam—Den Haag—Rotterdam.
Goseling, Mr. C. M. J. F.
Steinmetz, W.
Welter, Ch. J. I. M.
Bachg, Mr. F. J. M.

Kieskringen Haarlem—Helder—Leiden—Dordrecht—Middelburg.
Beaufort, Mr. Dr. L. J. C.
Loerakker, A. J.
Groen Azn., J.
Weyden, M. P. van der
Stumpel, E. J. M.
Mes, Mr. Dr. A. J. J. M.

Kieskringen Arnhem — Nijmegen — Zwolle — Assen — Leeuwarden — Groningen
Aalberse, Prof. Mr. P. J. M.
Schaik, Mr. J. R. H. van
IJsselmuiden, J. J. W.
Andriessen, J. W.
Ruyter, H.
Kortenhorst, Dr. L. G.

Het is echter zeer waarschijnlijk, dat er onder deze Kamerleden enkele Ministeriabelen zitten, en in dit geval zau b.v. voor Mr. Deckers dan in de Kamer komen Mr. Baron de Wijkerslooth de Weerdesteyn; voor Mr. Steenberghe, Dr. J. C. M. Sweens; voor Mr. Goseling en Ch. J. Welter, respectievelijk Mr. van Maarseveen en H. E. van den Brule; voor Prof. Aalberse of Mr. Mr. Schaik, Mr. E. Roolvink en Drs. P. van den Dungen.

Maar dit is alles nog toekomstmuziek en eerst van belang bij de samenstelling van het Kabinet. Waarover nog wel enige weken zullen heengaan.

Over de nieuwe Katholieke Kamerleden hebben we enkele weken geleden al iets geschreven: we kunnen dus daarover kort zijn.

Bijzonder willen we noemen de Indische specialiteiten Generaal Bajetto en de vroegere Vice-president van de Raad van Indië Ch. Welter.

Verder de oud-Minister Steenberghe en de priester de Franciscaan Mr. Dr. Beaufort, de eerste weer sinds de dood van Mgr. Nolens.

Over de stemmencijfers nog het volgende:

Bij de huidige verkiezingen zijn er rond 4 millioen 59 duizend uitgebracht tegen rond 3 millioen 721 duizend in 1933.

We geven hier de stemmencijfers weer in vergelijking met 1933 tot op duizend afgerond.

Rooms Kath.	1059.000	1037.000
S.D.A.P.	890.000	798.000
Anti Revolut.	650.000	499.000
Christ. Hist.	303.000	339.000
N.S.B.	171.000	
Vrijheidsbond	160.000	258.000
Vrijzinn. Democ.	239.000	188.000
Commun.	137.000	118.000
Staatk. Ger. Partij	78.000	93.000
Nationaal herstel	6.000	30.000
Nat. Volks Partij	27.000	40.000
Part. Bouman	21.000	

We zien uit deze cijfers, hoe verschillende partijen in stemmenaantal zijn geslonken. Nationaal herstel b.v., dat nog geen achtste van de Kiesdeler heeft gehaald en dan ook gerust kan afgeschreven worden.

De beide laatste partijen zijn Katholieke dissidenten, die met hun cijfers niets bereikt hebben, dan dat de Katholieken er een zetel door verloren. We verwachten dan ook dat deze avonturiers tot het verleden zullen behoren.

Welk Kabinet zal er nu uit deze verkiezingen groeien?

De oude coalitie R.K., A.R. en C.H. heeft in de nieuwe Kamer een meerderheid van zes zetels.

En in zover zou een Christelijke regering niet onmogelijk zijn.

Maar het gaat in de komende regeringsperiode vooral om het econonomisch program en daar zitten de grote moeilijkheden, vooral door de grote antithese op economisch gebied tussen Katholieken en Minister Colijn.

Is deze antithese te overbruggen? Daar zullen in de komende dagen de onderhandelingen over lopen. En komt men daarin tot overeenstemming, dan zullen we spoedig een nieuw Kabinet hebben. Zo niet, dan kan het nog wel eens lang duren.

We moeten dus afwachten.

Duitsland en het Vaticaan

Over dit onderwerp nam deze week de „Beurs- & N. ber." een beschouwing over van het Alg. (Handelsblad?), waarop van Katholiek standpunt nog al het een en ander is aan te merken. Het lust ons niet om die beschouwing stuk voor stuk te weerleggen, een beschouwing die als hoofdgedachte heeft „waar twee kijven hebben twee schuld" en waar de schuld van de Kerk dan geformuleerd wordt in deze zinsnede, dat men zich wederzijds niet al te eerlijk aan het Concordaat zou gehouden hebben.

Ofwel de Schrijver heeft de Pauselijke Encycliek over het Nationaal Socialisme niet gelezen, waarin uitdrukkelijk wordt ontkend, dat van kerkelijke zijde dit zou zijn geschied: ofwel de Paus wordt beschouwd als een Schrijver van onwaarheden.

Nogmaals het lust ons niet al het verkeerde in genoemde beschouwing recht te zetten. We willen het slechts doen in een historische weergave van de totstandkoming van het Concordaat.

Wel blijkt het echter weer voor de zoveelste keer, waarop we al dikwijls gewezen hebben, dat Katholieken voorzichtig moeten blijven bij z.g. neutrale beschouwingen in een neutraal blad.

Protestantisme en Katholicisme.

De bewering van de onbekende Schrijver, dat in de strijd tegen de Kerken in Duitsland die tegen het Katholicisme van meer betekenis is als die tegen de Protestante Kerk, willen we als uitgang nemen van onze beschouwing.

De strijd tegen het verdeelde Protestantisme scheen — althans aanvankelijk — licht. Toch bleek weldra de gewekte tegenstand veel ernstiger dan verwacht was. Het Protestantisme had echter geen hiërarchie; alleen daardoor was het mogelijk, om, door zich van 't bestuursapparaat meester te maken, op het kerkelijk terrein een chaotische toestand te scheppen.

Anders kwam het Nationaal-Socialisme tegenover de Katholieken te staan. De verhoudingen lagen anders. Hier een hiërarchie, waarin niet ingegrepen kon worden, zonder dat het voor elke gelovige duidelijk zou zijn, dat men een antikerkelijk doel nastreefde. Bovendien, deze Hiërarchie vormde slechts het Duitse deel van een universele Hiërarchie, wier hoofd de Paus, een niet-Duitser, is. Bij aantasting van de Katholieke Kerk zou ook de Katholieke wereldmening heel wat krachtiger reageren dan de versplinterde Protestantse wereldopinie. Met een beweging als die der „Duitse Christenen" was tegen het Katholicisme niets aan te vangen. En een vertrouwensman van de Leider, als Ludwig Müller, was niet aan 't hoofd der Katholieke Kerk in Duitsland te stellen. De positie van de Duitse bisschoppen en van de Paus was in de Katholieke Kerk een geheel andere dan die der „Generaalsuperintendenten" in de Protestantse Landskerken. Kan men bij de Protestanten nog zeggen, dat men alleen het uitwendige kerkelijke bestuursapparaat wilde wijzigen, zonder aan het innerlijke kerkelijke leven en de geloofsleer te raken, tegenover de Katholieke Hiërarchie ging dit al bij voorbaat niet op.

„Politiek Katholicisme".

Wel trachtte men 't in Duitse regeringskringen steeds voor te stellen, dat men niet optrad tegen de Katholieke Kerk, o neen!, maar dat de strijd aanving alleen tegen het politiek Katholicisme. Van dat politiek Katholicisme moet de Kerk afstand doen, het feit, dat de Centrumspartij vernietigd is, erkennen, en de Nationalistische Staat als beschermer aanvaarden.

Maar toen dit feitelijk geschied was, toen bleek het, dat voor het Nationaal-Socialisme het politiek Katholicisme, als steeds aanwezige vijand, in steeds nieuwe gedaanten voortleefde, en dat men onder „bescherming door de Staat" heel iets anders verstond, dan de Katholieke Kerk dit opgevat had. De Nationaal-Socialistische Staat trachtte de invloed der Kerk op het openbare leven steeds meer in te perken, zonder echter zich van de kerkelijke leiding meester te willen maken. Zo gaat thans de eigenlijke strijd in Hitler's Derde Rijk in wezen om deze inperking.

De positie begin 1933.

Het scheen wel, of het aan 't bewind komen van Hitler, in Januari 1933, de Katholieke Kerk in een soortgelijke dreigende positie bracht als de Novemberrevolutie in 1918 gedaan had. Beide keren kwam een partij aan 't bewind, welke de kerk daarvóór, op wereldbeschouwings- godsdienstige gronden, bestreden had. Want gelijk vroeger tegen de Sociaal-democratie hadden de Duitse Bisschoppen, op grond van het tot heden onveranderd gebleven Partijprogram, tegen het Nationaal-Socialisme gewaarschuwd, waarbij echter reeds toen de Osservatore Rome er de aandacht op vestigde, dat de verwerping van het religieus-cultureel program, evenals van dat van het Liberalisme en van het Socialisme, natuurlijk niet betekende een principiële afwijzing van een mogelijk samenwerken op politiek gebied.

Hoewel de Rijksregering in haar proclamatie van 1 Februari 1933 verklaarde: „Zij zal het Christendom als grondslag van onze gehele moraal... in vaste bescherming nemen... Moge de Almachtige onze arbeid in Zijne genade nemen!" namen toch de Bisschopen hunne waarschuwingen tegen de N.S.D.A.P. niet terug.

Op 23 Maart verklaarde Hitler voor de Rijksdag, dat de Christelijke Concessies als „gewichtigste factoren voor het behoud van ons volksbestaan" erkend werden, en in naam der Nationale Regering zeide hij: „zij zal tussen haar (de Confessies) en de Landen gesloten tractaten eerbiedigen". En ten aanzien van de H. Stoel verklaarde hij: Evenzeer als wij de krachten van het Christendom onontbeerlijk voor de zedelijke wederopstijging van het Duitse Volk houden, wensen wij onze vriendschappelijke betrekkingen tot de H. Stoel te handhaven."

Hierdoor was de brug geslagen, welke de Bisschoppen bij een gemeenschappelijke bekendmaking reeds de 28ste Maart betraden. Zij verklaarden daarin: „Zonder de in onze vroegere maatregelen liggende veroordeling van bepaalde religieus-zedelijke dwalingen terug te nemen, gelooft het Episcopaat het vertrouwen te kunnen koesteren, dat de genoemde algemene verboden en waarschuwingen niet meer als noodzakelijk beschouwd behoeven te worden."

Deze verklaring was duidelijk.

De veroordeling van de dwalingen werd gehandhaafd. Maar het verbod, tot de N.S.D.A.P. als lid toe te treden, werd ingetrokken. Wat natuurlijk niet betekende — en bij de handhaving van de veroordeling der dwalingen ook onmogelijk betekenen kon — een goedkeuring zonder voorbehoud van alle door de Staat te nemen maatregelen. En ook niet, dat de Katholieken nu ook aanbevolen werd, lid van de N.S.D.A.P. te worden.

Wel kan men zeggen, dat deze verklaring van de bisschoppen de weg vrijmaakte voor het afsluiten van een Rijksconcordaat. En reeds op 20 Juli kon dit tractaat door den kardinaal staatssecretaris Pacelli en de Vice- Kanselier von Papen ondertekend worden. Deze plechtigheid werd bijgewoond door prelaat Kaas, die op 23 Maart in de Rijksdag — na een ernstig meningsverschil hierover met de oud-Rijkskanselier dr. Bruining — het ja van het Centrum voor de dusgenaamde machtigingswetten, waardoor Hitler voor vier jaren feitelijk de dictatuur verkreeg, verdedigd had.

Inhoud van het Concordaat.

Het Concordaat scheen ongewoon gunstig voor de Kerk te zijn. Bezield van de wil „de verhouding van de Katholieke Kerk tot de Staat . . . . op een voor beide partijen bevredigende wijze blijvend te regelen", vult het de vroeger met de afzonderlijke landen afgesloten Concordaten aan, zonder ze op te heffen. De „vrijheid van geloofsbelijdenis en van de openbare uitoefening van de Katholieke Godsdienst" werd evenzeer erkend als „het recht der Katholieke Kerk, binnen de grenzen van de voor allen geldende wet, hare aangelegenheden zelfstandig te regelen„. Aan de H. Stoel en aan de Bisschoppen wordt „volle vrijheid . . . . voor hun verkeer met de gelovigen in alle aangelegenheden van hun herderlijk ambt" verzekerd. Herderlijke brieven „kunnen ongehinderd gepubliceerd, en in de totnutoe gebruikelijke vormen ter kennis van de gelovigen gebracht worden". „In de uitoefening van hun geestelijke werkzaamheid genieten de geestelijken op gelijke wijze als de staatsambtenaren de bescherming van de Staat". In de eed van trouw, door de Bisschoppen af te leggen, is uitdrukkelijk de beperking opgenomen: „gelijk het een Bisschop betaamt". De kerkelijke lichamen behouden hun publiekrechtelijk karakter. „Het voortbestaan van katholieke confessionele scholen blijft gewaarborgd." In het godsdienstonderricht zal de „opvoeding tot vaderlands, staatsburgerlijk en maatschappelijk plichtsbewustzijn uit de geest van het Christelijk Geloof en Zedenwet met bijzondere nadruk verzorgd worden, gelijk het bij het gezamenlijk overig onderwijs geschiedt." De op kerkelijke personen en kerkelijke zaken betrekking hebbende materiën, die in de voorafgaande artikelen niet behandeld werden, zullen voorzover de Kerk betreft overeenkomstig het geldende kanonieke recht geregeld worden."

Wat waarborgt nu de Kerk aan de Staat voor deze zekerstelling niet alleen van hare instellingen, maar ook — naar het schijnt — van haar positie in het openbare leven, ja zelfs van haar zedelijke invloed op het volk?

Artikel 31 en 32.

In artikel 31 wordt wel aan de Katholieke organisaties, die „uitsluitend religieuze, zuiver culturele en charitatieve doeleinden dienen en als zodanig aan de kerkelijke overheid onderworpen zijn... in hare instellingen en hare werkzaamheid" bescherming verzekerd, maar er wordt in voorzien, dat die „katholieke organisaties, die behalve religieuze, culturele of charitatieve ook andere, waaronder ook sociale of beroepsstandelijke taken dienen", in staats-organisaties ingevoegd kunnen worden, en de staatsbescherming slechts dan genieten, wanneer „zij waarborg ervoor bieden, dat zij hun werkzaamheid buiten elk politieke partij ontplooien." Tot welke categorie de verschillende organisaties en bonden behoren, blijft aan latere overeenkomsten tussen de Rijksregering en het Duitse Episcopaat voorbehouden.

Artikel 32 kondigt aan, dat met het oog op de bijzondere Duitse verhoudingen en de bepalingen van het Rijksconcordaat, de H. Stoel aan geestelijken en ordesleden het lidmaatschap van politieke partijen evenals de werkzaamheid voor deze zal verbieden. Maar daarmee zal, gelijk in 't slotprotocol vastgelegd is, „generlei inmenging in de plichtmatige verkondiging en verklaring van dogmatische en zedelijke leerstellingen en grondbeginselen der Kerk" verbonden zijn. Het gaat toch maar alleen, om een verbod van partij-politieke werkzaamheid.

Wat er terecht kwam?

Laten onze lezer even nagaan, de bepalingen van het concordaat en de geschiedenis der laatste jaren. De Paus noemt de huidige toestand „een vernietigende godsdienststrijd".

We hoeven er niet veel over te schrijven, noch in herhalingen te vallen, van wat de Paus schreef in zijn Encycliek.

Slechts dit ene woord van Pius XI citeren we:

„Indien de door Ons met zuivere bedoelingen in de Duitse aarde geplante „vredesboom (concordaat) niet de „vruchten gedragen heeft, waarnaar Wij „in het belang van Uw volk vurig verlangden, dan zal niemand in de wijde „wereld, die ogen heeft om te zien en „oren om te horen, vandaag nog kunnen „zeggen, dat de schuld ligt bij de Kerk en „haar Opperhoofd."

Uit de genoemde beschouwing in de Beurs blijkt helaas, dat er nog altijd personen zijn, die geen ogen hebben om te zien of oren om te horen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Voor vandaag willen we eens in het hoge Noorden beginnen. Daar zijn de Russen voor enkele weken neergedaald op de Noordpool en dezer dagen zijn er nog weer vliegmachines geland met 24 mensen om daar een radiostation te openen. Blijkbaar hebben ze ook de bedoeling van deze Noordpool, althans van het radiostation gerbuik te maken om een transpoolvluchtdienst van Rusland naar Amerika te openen. Het zal voor toeristen wel interessant zijn om in de verwarmde cabine dit tochtje te maken en daar eens een indruk te krijgen van de ellende en ontberingen welke de poolvorsers op hun expedities hebben meegemaakt.

Maar om dit vrijwel onschuldig en originele plan maakt Engeland zich ongerust, daar het hierin een bedreiging ziet voor zijn bezit op de Noordpool. We wisten al niet eens meer dat Engeland daarvan de wettige bezitter was. In alle geval zal het grootste deel der mogendheden zich om dat bezit niet erg druk maken.

Het is misschien wel een aardige kwestie voor de Volkerenbond; een kwestie waarmee ze meer eer zal inoogsten als met de grote en belangrijke vraagstukken der Europese vrede.

We hebben in een vorig overzicht al geschreven dat de bond zich niet met de Spaanse kwestie wil bemoeien, maar nu is ze er toch ingehaald en wel door de Valenciaregering die er een protest heeft laten horen tegen het optreden in Spanje van Italiaanse soldaten en door Franco die protesteerde dat de vertegenwoordigers der Valenciaregering te Geneve zijn toegelaten als officiële vertegenwoordigers van Spanje. Wat zal de bond doen?

We geloven dat de Negus de verstandigste partij heeft getrokken en er maar niet verschenen is, omdat zoals hij zeer terecht zegt, de Bond niet voldoende macht heeft om de rechtvaardige aspiraties van kleinere mogendheden te verdedigen en te handhaven.

In Spanje is alleen de strijd om Bilbao nog van enig belang. De stad wordt hoe langer hoe meer ingesloten, terwijl bijna alle vrouwen en kinderen zijn weggetrokken. Van belang is verder dat Franco heeft medegedeeld van wapenstilstand of onderhandelingen niet te willen horen, maar slechts zal doorvechten tot het einde.

In Engeland hebben er grote bestuursveranderingen plaats gehad, zoals te wachten was.

De Lord-president van de Grote Raad van Engeland Ramsay Macdonald is afgetreden en zal vervangen worden door Baldwin.

Mac Donald.

Chamberlain.
In plaats van Baldwin zal Chamberlain ministerpresident worden.

Runciman.

Ook de Minister van Financiën Runciman zal aftreden.

In de Verenigde staten hoort men maar telkens van acties tegen het nazi-regime.

Nu zijn het weer de arbeiders geweest die bij de opening van de bekende Golden Gate brug te San Francisco de Hakenkruisvlag van de brug gerukt hebben en tegen ophanging daarvan geprotesteerd. De autoriteiten konden daarop niet ingaan maar hebben toch toe moeten geven dat de vlag niet meer op een opvallen plaats zou worden opgehangen. Zij hebben dit nu maar gedaan om het motief dat deze andere plaats uit aesthetisch oogpunt beter was.

Men begint in Amerika dus kunstzinnig te worden.

De Duitse Nazipers zal natuurlijk in alle toonaarden gaan protesteren maar ze zullen toch inwendig moeten erkennen, dat, ze het er ook naar maken, om zo door de ganse wereld uitgekreten te worden.

De laatste telegrammen geven weer enkele staaltjes van Duits optreden.

Twee Katholieke priesters werden gearresteerd, omdat zij zich volgens de inzichten van de nazi-leiders op laakbare wijze hadden uitgelaten over het nieuwe regiem. Een der priesters, Pastoor Michel Huener werd reeds eenmaal in het concentratie kamp opgesloten, nadat hij een onwillige houding aannam toen de geheime politie zich met kerkelijke aangelegenheden wilde bemoeien. Hij ging zelfs zover en legde een dergelijke moed aan de dag dat hij vanaf de kansel zeide, dat hij niet van plan was zijn geweten te beladen met de gedachte, dat hij in de eerste plaats een menselijk en dus twijfelachtige regiem zou dienen en pas in de tweede plaats God. Deze woorden, die niet nalieten door hun overtuiging op een grote schare luisteraars in te werken, waren genoeg om de priester de genoegens van het concentratiekamp te doen smaken.

De strijd tegen de Katholieke kerk in Duitsland neemt ondertussen steeds feller vormen aan en dreigt steeds groter te worden. In het geheel werden in de laatste weken niet minder dan zeven parochie kerken gesloten, terwijl tevens twee kloosterscholen onder staatscontrole werden gebracht. De zusters, die jarenlang zich aan het onderwijs hadden gegeven, werd thans verboden zich nog langer met de haar toevertrouwde kinderen te bemoeien, terwijl deze ge dwongen werden de Hitlerscholen te bezoeken, doordat men op de voor represaille maatregelen beangste ouders de nodige dwang wist uit te oefenen.

Het grote vaticaanblad, de Osservatore is niet bepaald vaag wanneer het de thans in Duitsland gevolgde methoden ten scherpste veroordeelt en meent „dat wanneer men poogt zich boven God te plaatsen een dergelijk pogen noodwendig eindigen moet in verschrikking en bloed." Dit artikel werd geïnspireerd door de Heilige Stoel zelve.

Het is verder heel begrijpelijk dat op de protesten van een dergelijk land, tegen de uitlatingen van Kardinaal Mundelein van Chicago, het Vaticaan niet van zin schijnt, te reageren.

BUITENLAND.

GEBOORTECIJFERS IN DUITSLAND EN ITALIË.

Alle Stoffelijke Propaganda Mislukt.

Het grote euvel van de moderne tijd, de achteruitgang der geboorten, doet zich voor in alle landen. Van de kant der fascistische en nationaal-socialistische machten is dikwijls met minachting gewezen op de landen, waar een democratisch staatsbestel bestaat. Dáár zou de gewilde kinderbeperking op grote schaal worden toegepast; de dictatoriaal geregeerde landen daarentegen maakten een schitterend figuur van volkskracht tegenover de degeneratie der anderen.

Inderdaad was Frankrijk tot voor kort het land met het laagste of althans een van de laagste geboortecijfers; wie in Frankrijk komt, wordt getroffen door het geringe kindertal dat men in de steden en dorpen der provincie ziet. Maar Frankrijk staat lang niet alleen. Engeland kent een nóg lager geboortecijfer dan Frankrijk. Helaas moet men in één adem ook Oostenrijk noemen, al is daar geen democratische regeringsvorm!

Duitsland en Italië golden vroeger als de grote staten, waar een hoog geboortecijfer bestond. En voor zover het ook daar was achteruitgegaan, waren de dictaturen vastbesloten de vermindering spoedig om te zetten in een verhoging.

Met een, op zich zelf juiste kijk zijn zij begonnen, de mogelijkheden tot het sluiten van een huwelijk te bevorderen (in Duitsland) en verder allerlei stoffelijke voordelen te verbinden aan de geboorte van kinderen, in de vorm van belastingverlaging, kindertoelagen etc. Dit heeft inderdaad een zeker resultaat gehad. Maar men is er in de verste verte niet in geslaagd het kwaad in de wortel aan te tasten. Hetgeen ook volkomen natuurlijk is, want het gaat in de grond niet om stoffelijke dingen. Men heeft 't nationale gevoel opgeroepen, het chauvinisme opgezweept: een land als Italië had in de toekomst soldaten nodig om het nieuwe keizerrijk te bewaken en te beveiligen! Het is echter de vraag of men bij de moeders moet aankomen met een betoog, dat zij het leven moeten schenken aan vele kinderen, opdat er later eventueel velen kunnen sneuvelen! Maar afgezien daarvan, dit werken met het nationaal gevoel heeft gefaald.

In Duitsland is men in het geheel niet gerust over het geboortecijfer, aldus „De Morgen". Kort geleden spraken op een bijeenkomst van de „Rijksbond voor grote gezinnen" te Berlijn drie kopstukken van de partij. Het refrein van de drie redevoeringen was hetzelfde: Duitsland heeft kinderen nodig, om „groot en machtig" te worden. En „groot en machtig" kan een land, volgens de nationaal-socialistische opvattingen alleen worden door vele soldaten.

In Italië is het veel erger dan men in het buitenland vermoedde. Wij vonden daarover een correspondentie in de „Maasbode".

Er is veel geschreven over de bevolkingspolitiek van Italië. Maar schijnbaar heeft niemand ooit de moeite genomen, om de werkelijke resultaten van deze 10-jarige campagne eens te controleren.

Anders was men allang tot de ontdekking gekomen, dat ze eigenlijk over de gehele linie maar een pover succes heeft gehad. Het bewijs hiervoor brengen de jongste publicaties van het statistisch centraal-instituut te Rome. Want uit deze blijkt, dat de dénataliteit in Italië dusdanig is, dat, wanneer het zó doorgaat, binnen afzienbare tijd niet slechts een toestand zal intreden als in Frankrijk, maar zelfs nog erger. Vanaf 1881, toen het overschot aan geboorten nog 38 pro mille was, is een daling te constateren. Na 43 jaar bedroeg deze daling al 9 pro mille en in de tijd van 1924—1936, dus juist in de tijd van de verhoogde fascistische propaganda, ging er nog eens 7 pro mille af. De vergelijking van deze cijfers is vooral daarom interessant, omdat hieruit blijkt dat het steeds sneller bergaf gaat. Want het verlies van 9 pro mille is verdeeld over 43 jaar, terwijl het in de volgende 12 jaar al 7 pro mille bedroeg! Het is dus niet alleen mislukt, het geboortecijfer te verhogen of tenminste een verdere val te voorkomen, maar het zinkt zelfs in een steeds sneller tempo!

Er zijn optimisten, die hun troost zoeken in het feit, dat in 1936 een veel groter aantal huwelijken gesloten werd. Maar ditzelfde was in 1934 het geval, en desondanks zonk het geboortecijfer, omdat (naar laconiek geconstateerd wordt) „deze huwelijken bijna alle onvruchtbaar bleven."

Deze feiten zijn ontegenzeglijk bitter voor de fascistische staat. Te meer, daar ze een gebied betreffen, dat terecht als een der gewichtigste wordt beschouwd. De oorzaak hiervan zoekt men in fascistische kringen in „het typisch egoïsme van de klasse der burgers". En men vraagt openlijk: Zullen we in Italië binnen 20 jaar nog soldaten genoeg hebben, om het nauwelijks gewonnen keizerrijk te verdedigen? En het antwoord, dat de „Popolo d'Italia", het blad van Mussolini, hierop geeft, luidt: „Als ze niet geboren worden, neen!"

Wat blijft er nu over van de zelfverheffing en hoovaardij tegenover landen als Frankrijk en Engeland? Volgens een Reuterbericht is Mussolini verontrust over de gang van zaken en heeft hij een rapport over de aangelegenheid gevraagd, dat een paar weken geleden in de Grote Fascistische Raad werd behandeld. Dat er inderdaad reden is voor ongerustheid, kan blijken uit een nadere bizonderheid.

Reeds schrijft de gezaghebbende „Critica fascista", dat twee streken in Italië, Liguria en Piemont, „een lager geboortecijfer hebben dan het vervallen Engeland".

Een gezin in Turijn heeft gemiddeld 2.26 kinderen, terwijl het gezin in heel Italië gemiddeld 4.11 kinderen heeft.

Door de fascistische partij zijn de afgelopen tien jaren reusachtige sommen uitgegeven, om het geboortecijfer te doen stijgen, doch niettemin is dit cijfer gedaald van 29 in 1924 tot 22.2 in 1936.

Er zullen nu „nieuwe maatregelen" worden genomen. In een van de fascistische tijdschriften worden voorgesteld huwelijkspremies bij het sluiten van een huwelijk door arbeiders, in plaats van slechts premies bij geboorte van de kinderen. Verlaging of afschaffing van de premies of toelagen, wanneer binnen een statistisch vast te stellen termijn het gezin zich niet heeft uitgebreid. Bij de dood van een gezinshoofd met slechts één kind het in beslag nemen van driekwart van de nalatenschap: het kind zal slechts het resterende, een vierde ontvangen. Ten slotte: een grote „biologische en hygiënische campagne".

Met ziet: het is allemaal in de stoffelijke orde. En daarom zal ook dit mislukken! Alle nationalistische grootspraak ten spijt. Er zijn heel andere bronnen nodig, om de eerbied en de liefde te herstellen. En noch het fascisme, noch het nationaal-socialisme hebben die bronnen in handen. Daarover beschikt alleen de Kerk. En dan moet men ook naar Haar willen luisteren!

Misschien als de machthebbers in Duitsland, inplaats van het hele volksleven systematisch te verheidensen en de Paus te belasteren, aan alle jonge paren een exemplaar van de encycliek „Casti Connubii" aanboden..."

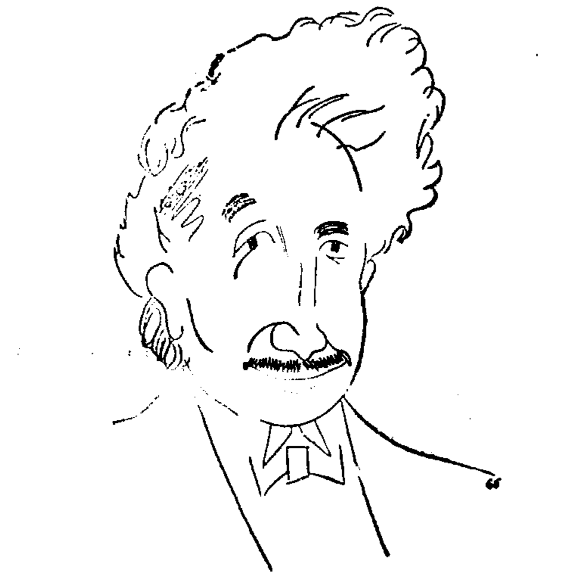
DE KLUIZENAAR VAN PRINCETOWN.

Prof. Einstein in gastvrij Amerika.

Sinds zijn aankomst nam de geleerde reeds octrooi op 72 nieuwe uitvindingen.

Einstein, die eenmaal de wereld in opschudding bracht met zijn relativiteitstheorie en de leer der vierde dimensie, is, na zijn verbaning uit Duitsland, in Amerika weer met beide benen op de bodem der werkelijkheid terecht gekomen.

In de Verenigde Staten werd hem een leerstoel aan de universiteit van Princetown aangeboden en een laboratorium, waar de grote geleerde thans practische uitvindingen doet.

Einstein.

Over het dagelijkse leven van deze geleerde, vertelt een vertegenwoordiger van de „Paris-Soir" ons de volgende merkwaardige bijzonderheden.

Einstein is in de Ver. Staten steeds een excentriek type gebleven. In de laatste drie jaar heeft hij bijvoorbeeld geen enkel nieuw pak gekocht. Hij draagt altijd hetzelfde costuum, dat oorspronkelijk zwart van kleur ziet. Dit pak droeg hij al, toen hij nog in Duitsland was. Weliswaar heeft de gewone boord plaats moeten maken voor een Schillerkraag, doch dat is dan ook de enige verandering, want zijn haren zijn nog even lang gebleven en ook zijn blikken bril en grijze pantoffels zijn niet veranderd.

De „Professor" zoals hij door iedereen in Princetown genoemd wordt, alsof hij de enige was in deze belangrijke universiteitsstad, staat altijd met de zon op en gaat ook steeds met de zon naar bed.

Ook in Duitsland werkte Einstein alleen overdag, want z'n ogen zijn zo gevoelig, dat hij het electrisch licht niet kan verdragen.

Hij woont op een klein kamertje op de zesde verdieping van een wolkenkrabber.

Iedere morgen voor dag en dauw gaat hij naar zijn laboratorium. Het enige, wat Einstein verlangt is, dat ook de jongen, die hem steeds in het laboratorium behulpzaam is, op dat vroege uur present is.

Enige tijd later komt dr. Clayton de medewerker van de professor.

Heel de dag eet Einstein slechts wat fruit en wat groenten, die op 'n hoek van de tafel staan. Einstein werkt...

In de tuin van de universiteit hebben wij dr. Einstein ontmoet in gezelschap van zijn medewerker, terwijl hij op zijn gemak een sigaret rookte. Wij vroegen de professor ons enkele mededelingen te doen, sinds hij in Amerika is. Doch de grote geleerde praat niet graag over zich zelf.

Dr. Clayton vertelde ons, dat Einstein sinds zijn verblijf in Amerika reeds octrooi genomen heeft op 72 nieuwe uitvindingen. Zijn nieuwste vinding zou in een jaar tijds een grondige wijziging kunnen brengen in de techniek van fotografie en film.

— En waar bestaat deze vinding in?

— Och, dat is eenvoudig genoeg: prof. Einstein heeft een nieuw soort lens uitgevonden, zodat men voor het maken van fotografische opnamen geen diafragma meer nodig heeft. Bovendien zal men met toestellen, die van dergelijke lenzen zijn voorzien, opnamen kunnen maken, waarop de natuurlijke kleuren zijn weergegeven.

— En welke zijn die andere uitvindingen?

— Zij hebben allemaal betrekking op natuurkundig gebied. Sommige er van kunnen slechts door de regering gebruikt worden, want zij eisen en dusdanige behandeling, dat het gevaarlijk zou zijn, om ze in handen te stellen van het gewone publiek.

— En waarom werkt u zo helemaal buiten uw gewone terein? vroegen wij de professor.

— Om de Verenigde Staten en de regering te bedanken voor de vriendelijkheid, waarmede men mij ontvangen en bejegend heeft, antwoordde de grote geleerde.

Er is één ding, dat Einstein zelfs in die drie jaar, die hij in Amerika heeft doorgebracht, niet heeft kunnen leren en dat is Engels spreken.

NEDERLAND.

De Verkiezing van De Eerste Kamer.

Met het oog op de grondwetsherziening was ook de Eerste Kamer evenals de Tweede ontbonden.

En hiervoor heeft op 27 Mei, daags na de Tweede Kamer de verkiezing plaast gehad. De verkiezing van deze 50 leden geschiedt door de leden van de provinciale Staten en aangezien de politieke gezindheid en de onderlinge krachtsverhouding van de onderscheiden Statencolleges vastligt was de uitslag hiervan aan veel minder ongewisheid onderworpen dan die van de uitslag van de Tweede Kamer Verkiezing.

De uitslag voor zover bekend is als volgt:

	Oude Kamer	Nieuwe Kamer
R.K.	16	16
S.D.A.P.	11	12
C.H.	7	6
Anti R.	6	7
V.D.	3	2
N.S.B.	2	4
Lib.	5	
St. Ger.	0	
Comm.	0	

Zoals men ziet zijn de nieuwe cijfers nog niet volledig, en missen we nog 3 zetels.

We vermoeden echter gezien de samenstelling van de Staten dat deze nog open zetels als volgt nog zullen toekomen

Liberalen	2
St. Ger.	1

Het is ook mogelijk dat ten koste van deze twee partijen er 1 zetel aan de Communisten is gekomen.

CURACAO.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Beschikkingen.

Willemstad, de 27de Mei 1937.

Aan de Heer P. Rietkerk, Agent van Politie 1ste Klasse, is drie weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan vijf maanden binnenlands verlof verleend, met vergunning deze tijd geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen.

De Heer L. C. Leend is benoemd tot tijdelijk bode-schrijver en werkzaam gesteld ten kantore van de Vertegenwoordiger der Directie van de Indische Pensioenfonds.

Aan Mevr. J. W. Bekker-Groendijk, tijdelijk onderwijzeres 3de klasse bij het openbaar onderwijs in Curaçao, is op haar verzoek eervol ontslag verleend.

Aan de brievenbesteller J. M. P. Asjes is twee maanden binnenlands verlof verleend, met vergunning deze tijd geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen.

De Gouvernements-Secretaris
Gronemeyer.

A.u.b. geen „Maandagmorgen"

Dat sommige Europeese bladen niet in de verste verte op de hoogte zijn van Zuid-Amerikaanse toestanden, ook niet op voetbalgebied, of om het hardst trachten verkeerde voorstellingen van zaken te geven, is ons wederom gebleken bij het lezen van het stukje getiteld „S.v.p. niet Zuid-Amerikaans" dat Woensdag l.l. in dit blad verscheen.

Hoe men er toch toe kan komen om van een wedstrijd die zonder enig vermeldenswaard incident en zonder veel moeite door Argentinië gewonnen werd met 6 — 1 te vermelden dat deze met 4 — 2 door Paraguay gewonnen werd blijft ons ten enenmale een raadsel, om maar niet te spreken over revolverschoten die gelost zouden zijn etc. etc.

„De Maandagmorgen" zou er goed aan doen „Zondagavond" niet al te laat naar bed te gaan, wil het ons met enig succes bedotten...

E. G.

Muziekuitvoering Zondag a.s. n.m. 7.30 tot n.m. 9 uur Santa Cecilia korps Brionplein.

1. Wilhelmus.
2. Heil Europa (mars), F. von Blon.
3. Mosaique sur Mignon, A. Thomas
4. Spanish Waltz, La Circus, E. A. Emidy
5. Agua de Azucar, Danza
PAUZE
6. Les Guepes (polko), P. Clodomir.
7. R endez vous bei Léhar (potp.), H. Hrubg
8. Dansmuziek (diverse)

„Simon Bolivar."

Dinsdag 1 Juni wordt de „Simon Bolivar" van Europa verwacht.

Het Don Kozakken Koor op Curaçao.

Curaçao is in de laatste tijd niet misdeeld op kunstgebied: kort geleden het Wiener Sänger knaben kor en nu het niet minder beroemde Don Kozakken koor.

Wij kunnen onderhand weten wat zingen is, d.w.z. niet het Curaçaose volk, maar de kunstliefhebbers van Curaçao, de betrekkelijk weinigen, die van zulke buitengewone gelegenheden profiteren.

Roxy was niet geheel vol, ofschoon de prijs niet te hoog was.

Het entrée schijnt tot de helft te moeten worden verlaagd om het volk te trekken. Waarom niet één avond voor de eliten en één avond voor het volk, dat toch ook muzikaal voelt.

Het was een avond van groot en rein genot.

Menigeen, die overigens niet veel voor kunst voelt, had waarlijk kunnen genieten.

Maar — zo hoor ik zeggen — wie gaat er nu een hele avond luisteren naar enkel zang van een enkel mannenkoor, dat niet dan a capella zingt? Verbeeld je: niets dan zang en dan zonder begeleiding!

Die zó spreekt, heeft blijkbaar het Don Kozakkenkoor niet gehoord.

Al zijn het robuste kerels, ze zingen fijn; al zijn het geen prachtkerels, ze voeren de muziek prachtig uit; al hoorden we geen enkel instrument, het klonk geen ogenblik ijl of laf of onvoldoende: er ontbrak niets aan, instrumenten waren overbodig, hun stemmen zelf klonken als orgel, gitaar, viool en trompet; zij zelf gaven begeleiding aan de zang.

Al was dan ook de gehele avond met zang gevuld, er was zoveel variatie, zoveel te horen en te zien, dat niemand zich heeft verveeld, integendeel, dat allen enthousiast waren, en na ieder stuk, vooral na ieder gedeelte stormachtig applaudiseerden, en meermalen biseerden en het applaus na de tweede keer nog sterker was dan eerst.

Variatie bestond er in de kleding: al waren ze in eenvoudig militair tenue, door zich na het eerste gedeelte van blauw in wit om te kleden, en door bizondere schijnwerpers wit in lichtgroen of lichtrood en blauw in blauwgroen om te toveren, door versterking of vermindering van licht, van schel licht tot half duister, werden schitterende en mysterieuze effecten bereikt, vooral bij het Wolgalied.

Verschillende schitterende decors werkten ook mee om de aandacht te boeien en de indruk te versterken.

Bizondere variatie is er ook in het program gebracht door de lenige en kunstige kozakken-dans en vooral door de messendans, een buitengewoon staaltje van jongleurkunst.

De zang was subliem, prachtig gelijk tot in de vlugste tempo's, bij accelerando's en stacato's, bij de aanvang en het slot. Overgang van falcet naar gewone stem was onmerkbaar, de crecendo's werden keurig uitgevoerd, met prachtig langzaam aanzwellen, en de nog moeilijker decrescendo's tot fluisteren toe. De bastonen waren vol als van een orgelpedaal, en vooral de telkens terugkerende brumstimmen en het verrassende klokgelui klonk als lange orgeltonen.

Zelfs het lachen en fluiten en gillen was mooi en harmonisch en streng in de maat: bij herhaling was niet het minste verschil te bemerken.

De drie eerste religieuze zangen waren wel het mooist.

Wat een feestelijke blijdschap en intieme devotie, wat een massale klank en fijne nuances: het was waarlijk: „feierlich mit kraft", treffend, boeiend en ontroerend!

We hebben de Russische ziel horen zingen!

Eén ding was te betreuren: dat wij niets van de text konden volgen, omdat alles in het Russisch werd gezongen. Daardoor hebben we veel van de schoonheid verloren.

Maar er bleef nog genoeg over om volop te genieten van de zang en jaloers te worden op zo'n uitstekend geschoold mannenkoor, volmaakt gedicipliņeerd ensemble, en volkomen beheerst stemmenmateriaal.

Wat een moeite en studie moet hieraan vooraf zijn gegaan!

Alles wordt uit het hoofd gezongen, zonder merkbaar aangeven van toon, zonder de minste blaam of fout, alles in volmaakte orde.

Mogen de schitterende uitvoeringen van het Don Kozakken koor hier de indruk achterlaten dat er voor goede zang veel wordt vereist.

R. B.

Ontvreemd.

In de nacht van Zondag op Maandag zijn ten nadele van de 31-jarige F. twee kippen uit zijn kippenhok ontvreemd. De Politie heeft deze zaak in onderzoek

Ongeluk.

Bij het verplaatsen van pijpleidingen op een terrein aan de Hoop, heeft de Portugees R. een leiding, welke verschoof, tegen zijn benen gekregen, met het gevolg dat hij een beenbreuk opliep.

Begroting 1938.

Verschenen is hierover het eindverslag van de Koloniale Raad.

We achten deze aankondiging voldoende.

Zo nodig komen wij bij het verslag der openbare beraadslaging wel nader hierop terug.

Welkom.

Met het s.s. Simon Bolivar, dat Dinsdag in de loop van de morgen hier zal aankomen, zullen op Curaçao arriveren de Zeer Eerw. Pater C. de Valk, pastoor te Westpunt, alsmede 3 Zusters voor het hospitaal en 2 Dominicanessen.

Hapag 90 Jaar.

Op Donderdag l.l. vierde de Hapag haar 90 jarig bestaan.

Op 27 Mei 1847 werd de Hapag gesticht door een groep Hamburgse kooplieden met de bedoeling een regelmatige dienst tussen Hamburg en New York te onderhouden. Het eerste schip, dat deze dienst zou onderhouden, de „Deutschland", begon al spoedig na de oprichting van de maatschappij een geregelde vaart.

De maatschappij breidde zich op de duur sterk uit en beperkte zich niet uitsluitend tot de route Hamburg-New York doch evenzeer maakte men een netwerk van lijnen die verschillende havens in Azië, Australië, Afrika en Europa aandeden.

In 1914 beschikte de maatschappij over 1.000.000 ton scheepsruimte, waaronder de fraaiste passagiersschepen bevaren. Ook na de wereldoorlog wist de Hapag zich te handhaven in de rij van de grootste scheepvaartmaatschappijen.

De scheepvaartlijn op West Indië is een der oudste lijnen, die door de Hapag werd opgericht.

Als centrum gold in de zeventiger jaren, toen men de dienst op West Indië begon St. Thomas, kolenstation bij uitstek en middelpunt van de West Indische handel. De eerste passagier die met een Hapag boot de reis naar Curaçao maakte, tevens de eerste maal, dat Curaçao in het Hapagvaarplan werd opgenomen, was de heer Perrit Gentil, die voor enige jaren overleden is en die woonachtig was in de Klipstraat alhier.

Op het ogenblik heeft de Hapag op de diensten naar West Indie, Centraal Amerika, Cuba en Mexico een zestiental schepen, metende tezamen 90.000 ton.

De Kardinaal Verdier, Primaat van Frankrijk, omringd door de Don Kozakken „Platoff' nadat zij gezongen hebben in de Katedraal Notre Dame de Paris.

Errata.

In het bericht omtrent de samenstelling der Commissie van advies voor stadsopbouw, uitbreiding en verfraaiing komt een misstelling voor.

De Commissie bestaat uit zes personen, n.l.: de Heren H. E. Kiès, voorzitter, Ir. J. D. A. M. ten Brink, Pr. C. M. van der Drift, Ir. M. H. Fuchslin, P. T. S. Krafft en S. M. L. Maduro, leden.

R.K. episcopaat en Rotary.

Een herhaalde waarschuwing. De r.k. splijtzwam.

Naar aanleiding van het feit, dat de Landdag van het Ned. district van Rotary International op 7 en 8 Mei te Maastricht wordt gehouden, heeft de bisschop van Roermond het, om misverstanden te voorkomen, dienstig geoordeeld de rooms katholieken van zijn diocees nog eens te waarschuwen tegen de beweging. Hij herhaalt de uitdrukkelijk wens, dat de onderhorige rooms katholieken zich verenigen in katholieke organisaties, waarin de katholieke beginselen tot hun volle recht komen. De Rotary wordt genoemd een neutrale vereniging met een economich en sicIaal karaktr, die de maatschappij wenst te verbeteren en de leden wenst op te voeden tot eerlijke, baatzuchtige mannen Het nastreven van dat doel is zeker prijzenswaardig, maar zij wil het bereiken door de beoefening van ethische beginselen, welke losgemaakt zijn van iedere godsdienst. Daarom behoort de Rotary, naar het oordeel van het episcopaat, tot de vrenigingen, waarvan de rooms-katholieken zich moeten afzijdig houden en is de toetreding tot de Rotary voor de rooms-katholieken niet geoorloofd.

PROGRAMMA VAN DE CUROM.

Maandag, 31 Mei 1937.

7.00 — 7.03
Wilhelmus, Opennig.
7.03 — 7.30
Composities van Charles Maduro.
7.30 — 7.45
Telefunken programma aangeboden doro Meyboom's Handelsonderneming N.V.
7.45 — 7.50
Souvenir
7.50 — 8.00
Programma van El mas barato.
1. My lover is a fisherman
2. De gospel Train
El Louvre programa van
8.00 — 8.30
El Louvre programma van Victor gramafoonplaten.
8.30 — 9.00
Lucky Strike programma.
De Venezolaanse zanger RAUL IZQUIERDO.
1. Ayer, Bolero.
2. Venezuela, Paso Doble
3. Rosa, Walts
4. Concha Nacar, Foxtrot
5. Son Mejicano
6. El Rosal Marchito, Song.
7. Rosar de Otoño, Waltz
8. Ven, Fox trot
9. Arrancame la vida, Tango
10. Piensa en mi, Bolero
11. Cobardia, Tango
12. Sin Ti no vivo, Bolero
9.00 n.m.
Sluiting, Wilhelmus.

Dinsdag, 1 Juni 1937.

7.00 — 7.05
Wlhelmus, Opening.
7.05 — 7.25
Ds. V van Lindonk spreekt over „De geschiedenis van het Orgel".
7.25 — 7.50
In aansluiting hierop volgt een Orgel-Concert.
1. Suite Gothique — (Boellman)
His Master's Voice C-1238
2. Deel I en II
Gespeeld door Edouard Commette
5. Bridal March (Uit „Lohengrin", Wagner)
6. Grand Choeur (Dubois), H. M. V. B-2307
Gespeeld door Herbert Dawson
7.50 — 8.20
Klassiek Programma.
Jacht-kwaret van Mozart
Gespeeld door Het Boedapester Strijkkwartet
a. Allegro vivace assai
H.M.V. 9290 A-B
b. Menuetto moderato
9291 A-B
c. Adagio 9292 A-B
d. Allegro assai
8.00 — 9.00
Dansmuziek
9.00 n.m.
Sluiting, Wilhelmus.

K
KRO
O

Wereldprogramma Via P.C.J. Golflengte 31.28 19.24—20.24 uur Curaçaotijd. Zondag, 30 Mei 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. De Vredesgedachte.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O. Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M. Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie Ir. J. P. Planje.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m. Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Isla kerk Asiento:

5 v.m. H. Mis.
8.15 v.m. Hoogmis.

Parochiekerk Groot Kwartier:

5 uur H. Mis.
8.15 v.m. Hoogmis.
7.— n.m. Lof.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Te Parijs brak er een staking uit onder 300 patiënten van een Sanatorium.

Bij Bilbao werd een Frans verkeersvliegtuig door een Nationalisten-vlieger neergeschoten.

Voetbalwedstrijd Noorwegen — Italië 3—0

Valencia werd geweldig gebombardeerd waarbij ruim 100 personen werden gedood.

Ook twee Engelse vrachtschepen werden getroffen. Een daarvan had 4 doden en is gezonken.

Bij een bomaanval op Majorca werd een Italiaans oorlogsschip vann de controle-commissie getroffen.

In Mexico is een staking uitgebroken van 18000 arbeiders in de Petroleumindustrie.

In de Ver. Staten is een staking uitgebroken in de IJzerindustrie omvattende 54.000 man.

UIT NEDERLAND.

Volgens de gepubliceerde weekstaat van de Nederlandse Bank daalde het bedrag aan beleningen Hoofdbank met 1.67 mm, beleningen op effecten daalden met 1.24 mm, de voorraad goud steeg met 25 mm, de voorraad muntenmateriaal in het buitenland steeg met 75,36 mm, het beschikbare metaalsaldo steeg met 16.7 mm. De saldo rekening courant van het rijk steeg met 28 millioen, dat van anderen met 24 millioen.

Prins Bernhard werd in de voltallige vergadering van het Jaarbeursbestuur plechtig als commissaris van de Koninklijke Jaarbeurs geïnstalleerd.

De in Nederland alom gevreesde Bisomratten werden onder Etten gesignaneerd. Deskundige vangers zullen trachten de aanwezige exemplaren zo spoedig mogelijk te vernietigen.

Er werd een wetsontwerp ingediend waarbij de kleuren en de vorm van de Nederl. vlag werd vastgesteld.

Hr. Ms. Johan Maurits is te Gibraltar aangekomen voor het verrichten van convooidiensten in de straat van Gibraltar.

Het Prinselijk Paar vervulde 's morgens reeds zeer vroeg de stemplicht. Om 8 uur 50 arriveerden zij bij het Baarnse Lyceum, waar zij zich in de file van de wachtenden schaarden om hun beurt af te wachten.

Het publiek, dat het vorstelijk paar direct de voorrang aanbood, werd geantwoord dat het aanbod zeer op prijs werd gesteld, doch dat zij er geen gebruik van wensten te maken.

Naar verluidt zal de stoomvaart Mij. Nederland haar vloot met twee nieuwe vrachtpassagiersschepen uitbreiden, welke tesamen ongeveer 6 millioen gulden kosten. De regering financieert 1.5 millioen door deelname in de nieuwe 2 millioen 4.5 pct. uitgifte van preferente aandelen.

In Nederland is een handelsovereenkomst gesloten met de Noorse Staten betreffende invoerrechten en invoerbelemmeringen.

De Ned. Afd. van de Parijse tentoonstelling werd geopend door de Minister Slotemaker de Bruine en Gelissen.

De Voorzitters der 4 grote Partijen werden door H.M. Koningin in audiëntie ontvangen.

De dokter zegt:

„Kalzan heeft sedert zijn introductie op steeds overtuigende wijze zijn uitstekende waarde bij talrijke ziekten bewezen, zooals bij maagkwalen en ziekten van de ingewanden, prikkelbaarheid, huidaandoeningen van niet bactericide oorsprong, bij ziekten van de ademhalingsorganen, alsook in gevallen van stoornissen van de klieren en het beendergestel." *Oriental Journal of Diseases.*

„Kalzan maakt Uw lichaam sterk en gezond"

Begin vandaag nog met Kalzan om alle teekenen van zwakte te overwinnen. Volg den raad van beroemde geneesheeren, die U zullen vertellen, dat zwakte en voortdurend terugkeerende kwaaltjes het gevolg zijn van een tekort aan mineralen. Door Kalzan te nemen, geeft ge Uw lichaam de mineralen, die het noodig heeft. Spoedig zal Uw lichaam zijn oorspronkelijke kracht en gezondheid terugkrijgen. Een Kalzan-kuur zal U spoedig bevrijden van symptomen zooals algemeene zwakte, prikkelbare zenuwen, zwakke tanden, huidaandoeningen, enz.

KALZAN

HET CALCIUM-NATRIUM VOEDSEL

Verkrijgbaar in alle Apotheken

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen

VAN

"De Curaçaose Voetbalbond."

COMPETITIE-PROGRAMMA

A-Klasse: | B-klasse:

MUNDO NOBO

30 Mei	: J. Holl. 1 — Hercules 1 (F. Kranenburg)	30 Mei	: Atletico — P.S.V. * (A. de Rooy)
			Res. A.-klasse
6 Juni	: S.U.B.T. 1 — Volh. 1 (H. Elfrink)	6 Juni	: J. Holl. 2 — Hercules 2 * (A. Oehlers)
			Res. A-klasse
13 Juni	: R.C.C. 1 — Hollandia	13 Juni	: Volh. 2 — Transvaal 2 *
20 Juni	: R.C.C. 1 — Transvaal 1	20 Juni	: Be Quick — Feyenoord *

RIO CANARIO.

30 Mei	: R.C.C. 1 — Asiento 1 (H. Elfrink)	30 Mei	: Be Quick — D.C.C. * (A. D. Joens)
6 Juni	: Hollandia — Transvaal 1 (E. R. Jansen)		
13 Juni	: S.U.B.T. 1 — Hercules 1	13 Juni	: D.D.V.O. — D.C.C *
20 Juni	: Asiento 1 — S.U.B.T. 1		

SCHERPENHEUVEL.

13 Juni	: J. Hol. 1 — Scherpenh. 1		Res. A-klasse
20 Juni	: Volh. 1 — Transvaal 1	20 Juni	: Scherph. 2 — J. Holl. 2 *

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om drie uur.

Naar aanleiding van het incident gedurende de wedstrijd Jong Holland v.s. Asiento van de 25ste April 1937 zijn, in verband met het onderzoek van de Straf Commissie de volgende straffen opgelegd voor de daarbij betrokken spelers, t.w.

J. SCORREA (Jong Holland) met ingang van 28 Mei 1937 voor de tijd van vier en een halve maand geschorst voor deelname aan alle wedstrijden in C.V.B.-verband.

P. C. JANSEN (Jong Holland) met ingang van 28 Mei 1937 voor de tijd van zeven maanden geschorst voor deelname aan alle wedstrijden in C.V.B.-verband.

De voorlopige schorsing van de Asiento-speler J. Smids met ingang van 28 Mei 1937 opgeheven omdat gebleken is dat hem voor bovenbedoeld incident geen blaam treft.

Uit het Bondsverband getreden de vereniging M.Y.O.B.

Ingeschreven als donateurs van S.U.B.T.: J. Kleinmoedig en W. McLeod.

Ingeschreven als werkend lid van Jong Curaçao: A. Lacroes.

ALUMINUM LIJN

Baltimore dienst
(VEERTIENDAAGSCH)

SS. „PRIMO."

wordt van Baltimore via St. Thomas, St. Croix, La Guaira en Puerto Cabello verwacht te Curaçao op:

2 Juni a.s.

en vertrekt van hier naar Maracaibo.

Verdere inlichtingen verstrekken de Agenten:

CURAÇAOSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V

Next sailings from CURACAO:

To EUROPE, via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and Barbados:

MS. „PALATIA" — June 10
MS. „CORDILLERA" — June 24
MS. „PHOENICIA" — July 8
MS. „PATRICIA" — July 14

To CENTAL AMERICA (Pto Columbia, Cartagena, Cristobal, Pto. Limon, Pto. Barrios):

MS. „PHOENICIA" — June 2
MS. „CORDILLERA" — June 9
MS. „PATRICIA" (calling at Aruba) — June 21
SS. „KYPHISSIA" — July 3

To MARACAIBO:

SS. „ALEMANIA" in connection with our transatlantic steamers.

EDWARS, HENRIQUEZ & CO., Curaçao, Tel. 106
ARUBA TRADING CO., Aruba.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.

Afvaarten van Curaçao:

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Kingston, en Pto. Limon:

SS. „SIMON BOLIVAR" — 1 Juni
SS. „CRIJNSSEN" Gaat niet naar K'ston — 16 Juni
SS. „COLOMBIA" — 27 Juni

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

SS. „COSTA RICA" — 3 Juni
SS. „SIMON BOLIVAR" — 17 Juni
SS. „CRIJNSSEN — 1 Juli

Naar Pto. Cabello en New York:

SS. „VAN RENSSELAER" — 31 Mei
SS. „ORANJE NASSAU" — 21 Juni

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

SS. „COTTICA" — 5 Juni
SS. „VAN RENSSELAER" — 20 Juni

Naar Pto. Cabello en New York:

SS. „AMAZONE" — 4 Juni
SS. „MEDEA" — 11 Juni

Naar La Guaira (Direct):

SS. „EL LIBERTADOR" — 9 Juni
SS. „EL LIBERTADOR" — 28 Juni

Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:

SS. „BENNEKOM" — 12 Juni
SS. „BARNEVELD" — 26 Juni

Direct naar Liverpool en Rotterdam:

SS. „ALKMAAR" — 8 Mei
SS. „BAARN" — 22 Juni

Naar Maracaibo via Aruba:

SS. „EL LIBERTADOR"	Maandag	31 Mei	2 p.m.
SS. „MEDEA"	Woensdag	3 Juni	5 p.m.
SS. „EL LIBERTADOR"	Woensdag	3 Juni	2 p.m.
SS. „EL LIBERTADOR"	Zondag	5 Juni	5 p.m.
SS. „FLORA"	Woensdag	9 Juni	5 p.m.

Naar Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:

SS. „BARALT" — 5 Juni

Strooi FLITPOEDER in hoeken en gaatjes. De kruipende insecten gaan dood bij 't aanraken.

Als het busje 't soldaatje niet heeft, is het geen FLIT

LIJST VAN BINNENKOMENDE SCHEPEN OVER MEI 1937

29 Mei	Fr.	Bretagne	Colon	Le Havre
30 „	Ned.	Simon Bolivar	Pto. Cabello	Sta. Marta
30 „	Amk.	Tachira	Maracaibo	Maracaibo
31 „	„	Carabobo	La Guaira	La Guaira
31 „	Ned.	Van Rensselaer	La Guaira	Pto. Prince
31 „	„	El Libertador	Maracaibo, Aruba	Aruba, Maracaibo
31 „	„	Irene	Centraal Amerika	Europa
31 „	„	Amazone	Maracaibo	Maracaibo.

Ned. vliegtuig „Snip" of „Oriol" naar Maracaibo: 31 Mei 1937.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Reingt uw nieren van vergiften en houdt op met 's nachtwakker te worden,

Leidt een gezonder, gelukkiger en langer leven.

Duizenden mannen en vrouwen vragen zich af waarom rugpijn hen lastig valt, waarom zij 's nachts dikwijls naar de privé moeten, waarom de afvoer weinig, soms pijnlijk en brandend is.

Ieder van deze symptomen betekent dat uw nieren en blaas aandacht nodig hebben, voordat deze kleine verschijnselen zich ontwikkelen in ernstige gevolgen.

Om zuren en vergiftige stoffen uit uw nieren te verwijderen, om de prikkelingen van blaas en nieren te verzachten en hen in gezonde werking te stellen, koopt een doosje „Medalla de Oro" (Gold Medal) Haarlemmer capsules voor *f* 0.75 en gebruikt ze als aangegeven.

Deze onschadelijke, beproefde en zekere medicijn heeft altijd een goed gevolg. U zal zich binnen enkele dagen beter gevoelen, omdat deze diurétique buitengewoon succesvol is, zij de nieren versterkt en uit uw lichaam alle excessen van urine-zuren verwijdert, die dikwijls de oorzaak zijn van pijn en reumathiek.

Maar overtuigt u „Medalla de Oro" (Gold Medal) Haarlemmer Olie te kopen — de ingrediënten komen direct vanuit Haarlem, Nederland.

Alle goede dingen worden nagemaakt.

2

S. E. L. MADURO & SONS

Scheepvaart Afdeeling.

Wijzigingen voorbehouden.

New Zealand & Shaw Savill & Albion Lijnen.

Naar: Kingston, Panamá & New Zeeland

SS. „Arawa" — 22—23 Juni
SS. „Mataroa" * — 20—21 Juli

* Doet Kingston niet aan.

Naar: Southampton & Londen.

S.S. „Ruahine" — 29—30 Mei
S.S „Akaroa" — 16—17 Juni

Aluminum Lijn.

Naar: La Guaira & Paramaribo.

S.S. „Nordvangen" — 7 Juni
S.S. „Lindvangen" — 21 Juni

Naar New Orleans, La.

S.S. „Lindvangen" — 5 Juni
S.S. „Austvangen" — 16 Aug.

PROGRAMMA VAN DE CUROM.

Zaterdag, 29 Mei 1937.

7.00 — 7.03

Wilhelmus, Openingsmars.

7.03 — 8.00

Cabaret programma

1. Habe mitlei mit mir, Russische Romanza, Bakalainikow.
2. Majarska, Russisches Lied u. Tanz Tenor Hugo Welfing met Orkest uit de Berlijnse Opera
3. Mutti, Tangolied
4. Schwarze Orchideen Adalbert Lutter en zijn orkest
5. Souvenris
6. Charmaine Layton & Johnstone met pianobegeleiding
7. Ich hab' vielleicht noch nie geliebt, Engelse Wals
8. Du, du gehst an mir voorbei, Peter Kreuder en Orkest
9. Girl Trouble, Eddie Walters
10. A bench in the park, Paul Whiteman's Rythm Boys
11. De Drie Moeders
12. Onder de Bomen van het Plein Fientje de la Mar met pianobegeleiding.
13. Singing a song to the stars
14. Sing a happy little thing [illegible] Orkest
15. Viejo Lindo
16. No es pa' tanto Orquesta Típica Bonavena
17. Banana Oil, met Orkestbegeleiding
18. Ukelele Lady Vaugh de Leath met Ukelele en Vioolbegeleiding

8.00 — 9.00

Dansmuziek

1. Wear a hat with a silver lining, foxtrot
2. I got a woman crazy for me, fox trot Ted Lewis and his band
3. Attova Esta' Bien, tango
4. Alma Triste, tango Orchestra Tango, Jose Palmanova
5. Football Freddy, foxtrot
6. Fraternity blues, foxtrot Ted Wallace and his band
7. Hab'ein blaues Himmelbett, slowfox
8. Fräulien, Sie sind so süss, slowfox Hans Bud en Orkest
9. Isn't this a lovely day, fox trot
10. Cheek to cheek and his Tropical Serenaders
11. Eine braut in Shanghai, slowfox
12. Ich hab' vielleicht noch nie geliebt, Eng. Wals Hanz Wehner en Orkest
13. I can't get along without my baby fox trot
14. Low down on the Bayon, fox trot King Carter en Orkest
15. Poor Dinah, fox trot
16. Kleines Madel an der Schreibmaschine, slowfox Adalbert Lutter en zijn Orkest
17. Zigeunerin, tango
18. Zwei Augen, tangolied, Erich Börschel en Orkest
19. Have a little faith in me, fox trot
20. Crying for the Carolines, fox trot Guy Lombardo and his Royal Canadians

9.00 n.m.

Sluiting, Wilhelmus.

Zondag, 30 Juni 1937.

Een Nederland Programma:

11.00 — 11.15

Het Concertgebouw, trio (de H. H. van Renesse, Helmann en van Wezel.

1. Trio in D. Kleine terts, Opus 49, Mendelsohn Molto, Allegro at Agitate.
2. Sscherzo, Mendelsohn Legere Vivice

11.20 — 12.00

Vocaal Programma.

Jo Vincent (sopraan), Louis van Tulder (tenor) Theodoor Versteegh en Helene Ludolph (sopraan), alt.

1. Wiegenliedje, Cath. van Rennes.
2. Madonnakindje, de Clercq, van Rennes, Jo Vincent
3. Het ouderhuis, Löser
4. Mijne Moedertaal, L. Brandts Buys Louis van Tulder
5. Bij het Wiegske, R. G. Grevecoeur
6. De Kruisweg, Kor Kuiler Helene Ludolph
7. Ons Vaderland, Richard Hol
8. Ons lied, Spoer, van der Mey, Hofland Louis Tulder
9. [illegible] Rennes
10. Het Angelus klept in de verte, Cath. van Rennes Jo Vincent en Theodora Versteegh

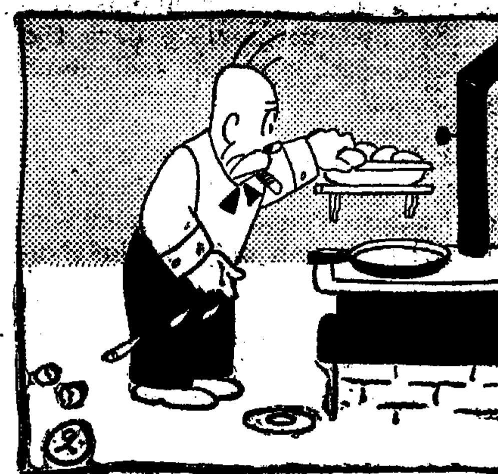
12.00 — 13.00

Licht, gemengd programma.

1. Berühmte spanische serenade, J. Albeniz
2. Indian Song, Anton Dvorak Gaspar Gasado en Orkest
3. Die Hochzeit des Figaro Ouverture W. A. Mozart
4. Türkischer Marsch Berlijnsch Philharmonisch Orkest
5. Puppen, Walter
6. Luxemburg Walzer Adalbert Lutter en Orkest
7. Vos tambien saliste bueno, tango
8. Lindo Varon, tango Orquesta Tipica Maffia
9. Frauenträænen
10. Lebe wohl, kleine Frau Erich Halgar, tenor, met Adalbert Lutter en Orkest
11. Larghetto, Pietro Nardini
12. Menuett, I. J. Paderewski Gaspar Gassado en zijn Orkest
13. Furiant uit „Die verkaufte Braut", F. Smetana
14. Holzchuhtanz, Albert Lortzing Berlijnsch Philharmonisch Orkest
15. Bambola Veneziana, Tango
16. Galera, Jazz Sinfónico Mascheroni
17. Melodia
18. Neapolitanisches Ständchen Adalbert Lutter en Orkest
19. Mein Liebchen, öffne deine Tür,
20. Bulgarisches Hirtenlied, Volksliedje, Walter Fenske en Orkest

1.00n.m

SLUITING, Wilhelmus.

ADAMSON BAKT SPIEGELEIEREN.